

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Babeș-Bolyai" Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Psihologie și Științe ale Educației
1.3 Departamentul	Psihopedagogie Specială
1.4 Domeniul de studii	Științe ale educației
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Specializarea Psihopedagogie Specială / Profesor Psihopedagog Cod COR 263412, Logoped Cod COR 226603, Consilier școlar Cod COR 235903

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Fundamentele psihopedagogiei speciale. Teorie și aplicații/PLR2101						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. Adrian Marian Roșan						
2.3 Titularul activităților de seminar	Asist. univ.dr. Ioana Tufar						
2.4 Anul de studiu	1	2.5 Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					25
Tutoriat					6
Examinări					4
Alte activități:					-
3.7 Total ore studiu individual	70				
3.8 Total ore pe semestru	154				
3.9 Numărul de credite	6				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Nu este cazul
4.2 de competențe	• Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • Sală de curs dotată cu aparate de proiectare, platforma Microsoft Teams
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • Materiale disponibile în format tipărit sau electronic pentru demonstrații

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea principalelor teorii și a sistemelor de bune practici de la nivel internațional privind activitățile de sprijin și de învățare itinerantă; • Cunoașterea, înțelegerea, teoriilor și metodelor de bază ale domeniului și ale ariei de specializare; utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională • Cunoașterea principalelor tehnologii de acces, a produselor, serviciilor și resurselor care facilitează mediul de dezvoltare al copiilor mici, mediul de învățare ale elevilor cu diverse dizabilități; și mediul de lucru ale adulților cu nevoi speciale • Însușirea și analiza critică a modalitățile de adaptare, augmentare și modificare curriculară; • Aplicarea și adaptare de tehnici de modificare a metodelor instrucționale și a materialelor în funcție de stilurile de învățare și nevoile elevilor/adulților cu dizabilități; • Colaborarea în evaluarea nevoilor persoanei cu dizabilități de utilizare a tehnologiilor de acces; • Elaborarea de programe de învățare itinerantă și de suport psihopedagogic pentru copiii/elevii și adulții cu CES integrați în învățământul de masă sau pentru elevii imobilizați la domiciliu sau aflați în medii spitalicești;
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Aplicarea normelor etice în cercetările acțiune cu persoane cu dizabilități, precum și în activitățile de evaluare, adaptare curriculară și consiliere psihopedagogică; • Planificarea și implementarea activităților din cadrul echipei multi-disciplinare pe baza criteriilor relevante conferite de rolul psihopedagogului în echipa multi – disciplinară; • Utilizarea platformelor de e-learning, a învățării de tip blended learning și a bazelor de date internaționale pentru dezvoltarea personală și profesională.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Dobândirea unor cunoștințe și abilități de bază cu privire la aria psihopedagogiei speciale.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Familiarizarea cu principalele categorii de dizabilitate • Familiarizarea cu terminologia din domeniul psihopedagogiei speciale în vederea utilizării adecvate • Dobândirea de cunoștințe cu privire la nivelurilor de realizare a integrării • Dobândirea de cunoștințe în legătură cu modalitățile de adaptare a procesului instructiv- educativ la specificul cerințelor educative ale elevului • Dobândirea de cunoștințe cu privire la etiologia diferitelor tipuri de dizabilități; • Integrarea informațiilor cu privire la categoriile copiilor cu cerințe educative speciale în vederea asigurării unui management de caz eficient, care să asigure coerența intervenției cu evaluarea psihopedagogică • Dobândirea de cunoștințe cu privire la tipologia dizabilităților și a criteriilor diagnostice de bază • Dezvoltarea abilităților de analiză critică a textelor de specialitate provenite din diverse surse

- Dezvoltarea abilităților de exprimare orală și în scris pentru diverse scopuri

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
C1. Dimensiunile interdisciplinare ale psihopedagogiei speciale. Psihopedagogia specială: obiectul de studiu, implicații practice.	Prelegere	Prezentare ppt
C2. Clasificarea dizabilităților. Principalele criterii din clasificarea internațională a funcționării, dizabilității și sănătății (CIF)	Prelegere Studiu de caz	CIF Alte sisteme de clasificare
C3. Specificul noțiunilor de deficiență, dizabilitate, incapacitate, handicap, recuperare, integrare/incluziune	Expunere interactivă	Exemple de situații concrete, studii de caz
C4. Aspecte introductive privind dizabilitățile senzoriale de vedere.	Expunere interactivă	Prezentare ppt
C5. Aspecte introductive privind dizabilitățile senzoriale de auz.	Expunere interactivă Problematizare	Prezentare ppt Prezentare audio-video
C6. Aspecte introductive privind dizabilitățile intelectuale.	Expunere interactivă	Studiu de caz
C7. Aspecte introductive privind tulburările de limbaj.	Expunere interactivă Problematizare Exercițiu	Prezentare audio-video
C8. Dubla dizabilitate senzorială	Expunere interactivă	Prezentare ppt
C9. Dizabilitățile motorii	Expunere interactivă	Fișe de lucru
C10. Niveluri ale integrării/incluziunii. Principiile fundamentale ale educației speciale și integrate	Analiza de caz	Studiu de caz
C11. Adaptarea curriculară	Expunere Exercițiul Problematizarea	Materiale curriculare
C12. Proiectele educative individualizate	Demonstrația Exercițiul	PEI-uri
C13. Analiză comparativă a sistemelor educaționale din România și alte țări, cu referire la domeniul educației speciale/ integrate.	Analiza de caz Expunere	Prezentare ppt
C14. Rolul muncii în echipă în procesul de recuperare/reabilitare și integrare socială a persoanelor cu dizabilități	Problematizarea Prelegerea	Prezentare ppt

Bibliografie

1. Anca, M. (2003). *Psihopedagogia deficienților de auz*, PUC, Cluj-Napoca
2. Daunt, P. (1993). *Education for children and youngsters with special needs in Western Europe*, Cambridge.
3. Druțu, I. (1995), *Psihopedagogia deficienților mintali (lecții)*, UBB
4. Gherguț, Alois (2005). *Sinteze de psihopedagogie specială. Ghid pentru concursuri și obținerea gradelor didactice*, Editura Polirom, Iași
5. Popovici, V.D. (1998). *Elemente de psihopedagogia integrării*, Ed. Pro Humanitate, București
6. Preda, V. (1993). *Psihopedagogia deficienților vizuali*, UBB, Cluj-Napoca
7. Preda, V (coord.) (2000). *Orientări teoretico-praxiologice în educația integrată*, Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca
8. Preda, V. (1998). *Educația copiilor cu cerințe speciale*, în Ionescu, M. (coord.), "Educația și dinamica ei", Ed. Învățământului, București, p. 147-156.

<p>9. Roșan, A. (coord.) (2015). <i>Psihopedagogie specială. Modele de Evaluare și intervenție</i>, Editura Polirom, Iași. Roșan, A., Bălaș Baconschi, C. (2015). <i>Dizabilitatea intelectuală în</i> Roșan, A. (coord.), <i>Psihopedagogie Specială. Modele de evaluare și intervenție</i>, Ed. Polirom, Iași, pag. 99-123.</p> <p>10. Hathazi, A., Roșan, A. (2015). <i>Sindromul Down în</i> Roșan, A. (coord.), <i>Psihopedagogie Specială. Modele de evaluare și intervenție</i>, Ed. Polirom, Iași, pag. 322-339</p> <p>11. Vrăsmaș, T. (2001). <i>Învățământul integrat și/sau inclusiv</i>, Ed. Aramis, București</p> <p>12. Verza, E. și Verza, F. E. (2011). <i>Tratat de psihopedagogie specială</i>, Editura Universității din București: București.</p>		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Seminar 1: Documente naționale și internaționale de referință care reglementează statutul și practica educației speciale	Munca cu textul	Convenția ONU cu privire la drepturile persoanelor cu dizabilități și Protocolul Opțional
Seminar 2 : Perspectiva CIF: clasificarea internațională a funcționării, dizabilității și sănătății	Munca cu textul Dezbatere	Fișe de lucru
Seminar 3: Aplicații ale modelelor dizabilității (modelul medical, modelul ecologic, antropologic și modelul social)	Exercițiul Modelarea	Fișe de lucru
Seminar 4: Educația incluzivă: principii	Expunerea Problematizarea	Prezentare de studii de caz
Seminar 5: Rolul cadrului didactic în cadrul școlii incluzive.	Modelarea Prelegerea Demonstrația Exercițiul	Materiale multimedia
Seminar 6: Tabloul clinic și psihopedagogic al dizabilităților intelectuale. Aplicații privind instruirea diferențiată.	Expunere Exercițiul Modelarea Studiul de caz	Prezentare studii de caz Prezentări video
Seminar 7: Tabloul clinic și psihopedagogic în deficitul de atenție cu hiperactivitate. Aplicații privind instruirea diferențiată.	Expunere Exercițiul Modelarea Studiul de caz	Prezentare studii de caz Prezentări video
Seminar 8: Tabloul clinic și psihopedagogic al tulburărilor din spectrul autist. Aplicații privind instruirea diferențiată.	Expunere Exercițiul Modelarea Studiul de caz	Prezentare studii de caz Prezentări video
Seminar 9 : Tabloul psihopedagogic în contextul unei dizabilități neuromotorii. Aplicații privind instruirea diferențiată.	Expunere Exercițiul Modelarea Studiul de caz	Prezentare studii de caz Prezentări video
Seminar 10: Tabloul clinic și psihopedagogic în cazul elevilor cu dificultăți de învățare. Aplicații privind instruirea diferențiată.	Expunere Exercițiul Modelarea Studiul de caz	Prezentare de studii de caz Prezentări video
Seminar 11: Adaptarea curriculară. Aplicații	Exercițiul	Materiale multimedia
Seminar 12 : Elaborarea proiectelor educative individualizate	Exercițiul	Fișe de lucru
Seminar 13: Modele de parteneriat în educația incluzivă.	Prezentare proiect	Prezentări video
Seminar 14: Munca în echipă - în procesul de integrare socială a persoanelor cu dizabilități	Prezentare proiect	Materiale multimedia
Bibliografie		
1. Gherguț, A., Frumos, L., & Raus, G. (2016). <i>Educația specială. Ghid metodologic</i> , Iași: Polirom.		

2. Gherguț, A. (2007). *Sinteze de psihopedagogie specială*, Iași: Polirom.
  3. Gherguț, A. (2005). *Sinteze de psihopedagogie specială. Ghid pentru concursuri și obținerea gradelor didactice*, Editura Polirom, Iași
  4. Gherguț, Alois (2003). *Managementul serviciilor de asistență psihopedagogică și socială. Ghid practic*, Editura Polirom, Iași
  5. Popovici, V.D. (1998). *Elemente de psihopedagogia integrării*, Ed. Pro Humanitate, București.
  6. Hathazi, A., Roșan, A. (2019). Facilitating Factors and Barriers in Implementing Inclusive Education in Romania în Santoshi Halder & Vassilios Argyropoulos (2019). (ed.) – *Inclusion, Equity and Acces for Individuals with Disabilities* Palgrave Macmillan, Singapore
  7. Roșan, A (2017). *Munca în echipa multidisciplinară între practicile de tip group think și practicile de tip evidence based* în Roșan, A., Hagău, I. (2017) – *Management și bune practici educaționale în contextul provocărilor lumii contemporane*, Ed. Limes & Argonaut, Cluj-Napoca
  8. Roșan, A. (2015). *Abordarea pozitivă a dizabilității: evaluare și intervenție* în Lazăr, T.D., Vereș, V.A., Băban, A. - *Îmbunătățirea interacțiunii universității cu mediul de afaceri*, Cluj-Napoca, Ed.Univ. Babeș-Bolyai, pag. 113-120
  9. Roșan, A. (coord.) (2015). *Psihopedagogie specială. Modele de Evaluare și intervenție*, Editura Polirom, Iași.
- XXX (2004). *Clasificarea internațională a funcționării, dizabilității și sănătății (CIF)*, OMS Geneva. Organizația Mondială a Sănătății, București: MarLink.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținuturile disciplinei au fost selectate în acord cu documentele internaționale de referință existente, care reglementează statutul și practica educației speciale/ integrate.
- Colegiul Psihologilor din România, a Codului deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică (www.copsi.ro) și a **Procedurilor de atestare în conformitate cu Normele metodologice de aplicare a Legii 213/2004, precum și noile norme publicate în MO nr 268, Partea I din 9 aprilie 2019**
- Registrul Național al Calificărilor din învățământul Superior (<http://www.rncis.ro>)
- Clasificarea Ocupațiilor din România (<http://www.mmuncii.ro/>)

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Structura itemilor din testul grilă: conceptuali, aplicativi, de gândire critică	Examen prin test grilă	75%
	Surprinderea implicațiilor psihopedagogice generale ale diferitelor tablouri de dizabilitate		
10.5 Seminar/laborator	Argumentarea opiniilor cu privire la tema de dezbateri Implicarea activă în realizarea exercițiilor sau a altor activități de seminar	Participare activă, verificări pe parcurs, proiecte de cercetare-acțiune	25%
	Documentare adevată cu privire la tabloul clinic și psihopedagogic al unei categorii cu cerințe educative speciale	Proiect de semestru constând într-o activitate de informare privind o categorie cu cerințe educative	

	Sintetizarea informațiilor Accesibilizarea informațiilor prin adaptarea la diverse audiențe Prezentarea cursivă, uzând de un vocabular de specialitate a proiectului de informare propus	speciale(elaborare referat însoțit de pliant de informare, susținerea proiectului de grup)	
10.6 Standard minim de performanță			
Operarea cu concepte fundamentale ale psihopedagogiei speciale			
Evidențierea cunoașterii unor aspecte specifice ale categoriilor de copii cu cerințe educative speciale, inclusiv cu dizabilități			

Data completării

18.09.2020

Semnătura titularului de curs

Prof. univ. dr. Adrian Marian Roșan

Semnătura titularului de seminar

Asist. univ. dr. Ioana Tufar

Data avizării în departament

23.09.2020

Semnătura directorului de departament

Prof. univ. dr. Adrian Marian Roșan